

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

«Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ»

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 1998

Πρόγραμμα Δράσης της Κυβέρνησης για τη Νέα Γενιά

Φίλες και φίλοι,

Είμαστε εδώ για να παρουσιάσουμε ένα πρόγραμμα δράσης για τη νεολαία

Γιατί για τη νεολαία;

Γιατί η νεολαία αποτελεί την πιο ευαίσθητη ηλικιακή ομάδα στις σύγχρονες κοινωνίες.

Οι έρευνες δείχνουν ότι περισσότεροι από επτά στους δέκα νέους, πιστεύουν ότι η σημερινή εποχή είναι πιο δύσκολη γι' αυτούς σε σύγκριση με το παρελθόν. Επίσης επτά στους δέκα δεν αισθάνονται σιγουριά για το μέλλον τους. Το άγχος είναι το βασικότερο χαρακτηριστικό που οι ίδιοι οι νέοι αποδίδουν στη γενιά τους.

Οι αλλαγές στην αγορά εργασίας, η απειλή της ανεργίας, η επανεξέταση των συστημάτων πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης διαμορφώνουν νέα δεδομένα στο εργασιακό περιβάλλον στην εποχή της παγκοσμιοποίησης.

Παράλληλα η διαφοροποίηση του ρόλου της οικογένειας, η ένταση του ανταγωνισμού από την παιδική ηλικία και η αποξένωση που επιβάλλει η ζωή στις σύγχρονες πόλεις καθιστούν την κοινωνική συμβίωση και ένταξη όλο και πιο προβληματικές.

Αν στα παραπάνω προστεθούν τα προβλήματα από το AIDS, τα ναρκωτικά και το αλκοόλ, το νέο τοπίο που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε φαντάζει περίπλοκο και γεμάτο προβλήματα.

Υπάρχει λοιπόν λόγος για την ανάπτυξη μιας πολιτικής για τη νέα γενιά.

Το μέλλον της χώρας είναι το μέλλον της νέας γενιάς. Οι περισσότερες αν όχι όλες οι πολιτικές αποφάσεις αφορούν τους νέους. Για παράδειγμα, και μόνο η χρόνια επιβάρυνση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με δαπάνες ευκαιριακού και πελατειακού χαρακτήρα, αποτελεί ήδη ένα τεράστιο βάρος για τις μελλοντικές γενεές. Το χάσμα των γενεών, μπορεί να εξαλειφθηκε στο κοινωνικό επίπεδο, αλλά το φάντασμά του εμφανίζεται σε πολλές στρατηγικού χαρακτήρα αποφάσεις στις σύγχρονες κοινωνίες. Μια κυβέρνηση ευαίσθητη στην αξιοπρέπεια κάθε ανθρώπου οφείλει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνους που θα κληθούν να αναλάβουν τις ευθύνες του αύριο.

Οι νέοι είναι εκείνοι τους οποίους κατεξοχήν αφορούν τα προβλήματα μακροπρόθεσμου χαρακτήρα, αυτά που θα αντιμετωπίσουμε σε είκοσι ή τριάντα χρόνια. Εκπροσωπούν το μακροπρόθεσμο συμφέρον της χώρας.

Για τον λόγο αυτό, οι νέοι είναι οι φυσικοί σύμμαχοι κάθε προσπάθειας αλλαγής, μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας. Ταυτόχρονα, η νέα γενιά αποτελεί το σημαντικότερο ανθρώπινο πόρο για την ανάπτυξη, και έναν παράγοντα κλειδί για την κοινωνική πρόοδο και αλλαγή. Η επένδυση στη νέα γενιά, αποτελεί για κάθε κοινωνία επένδυση στο μέλλον.

Οι τρεις βασικοί στόχοι

Φίλες και φίλοι,

Με το Πρόγραμμα Δράσης της κυβέρνησης για τη νέα γενιά, επιδιώκουμε τη συστηματική υποστήριξη στην προσωπική ολοκλήρωση κάθε νέου ανθρώπου. Θέσαμε τρεις βασικούς στόχους, που αποτελούν το θεμέλιο του σχεδιασμού μας:

- Να δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες στους νέους.
- Να προωθήσουμε τη συμμετοχή των νέων στα κοινά.
- Να ενισχύσουμε την αυτονομία των νέων.

Περισσότερες ευκαιρίες

Ο πρώτος στόχος, λοιπόν, είναι: Περισσότερες ευκαιρίες για τους νέους στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την κοινωνική και οικονομική ζωή, τον πολιτισμό. Στόχος μας δεν είναι το βόλεμα, αλλά η εγγύηση ότι κάθε νέος θα έχει πολλαπλές ευκαιρίες να δοκιμάσει και να δοκιμαστεί.

Τέτοιες ευκαιρίες, δημιουργούμε σε όλους τους τομείς. Για παράδειγμα:

- Με το σχολείο πολλαπλών διαδρομών και το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Με το πρόγραμμα «νέοι στην ενεργό ζωή» για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση.
- Με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων.
- Με την υποστήριξη των νέων αγροτών, με την ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της ζωής στην ύπαιθρο, και του προτύπου του νέου επιχειρηματία αγρότη.
- Με τη μέριμνα για την πλήρη και συστηματική πληροφόρηση των νέων, ώστε να είναι σε θέση να αξιοποιούν τα μέσα που τους προσφέρονται.
- Με τη δημιουργία νέων ευκαιριών για δράσεις πολιτισμού, δημιουργίας, έκφρασης και ψυχαγωγίας.
- Με νέους τρόπους υποστήριξης για την κοινωνική ένταξη νέων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Οι νέοι δεν είναι αδιάφοροι, είναι απαιτητικοί γι' αυτό είναι δύσπιστοι. Οι νέοι δεν αδιαφορούν για τα κοινά αλλά μόνο για μια συγκεκριμένη εκδοχή τους. Η νέα γενιά αναζητεί συγκεκριμένες θετικές προτάσεις, αναζητεί συγκεκριμένα θετικά αποτελέσματα. Αυτά θέλουμε να τους δώσουμε.

Συμμετοχή των νέων

Ο δεύτερος μεγάλος στόχος, είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Αποβλέπουμε σε μια ισχυρή νεανική συνιστώσα στη ζωή της χώρας.

Δεν αναφερόμαστε μόνο, στην πολιτική συμμετοχή. Στην εποχή μας, η έμφαση δίνεται στην κοινωνική δράση, που δίνει νέο περιεχόμενο και δυναμική στην παρέμβαση στη δημόσια σφαίρα. Παρ' όλο που συνήθως γίνεται λόγος για μια απαθή και αδιάφορη νέα γενιά, υπάρχει στο νεολαιίστικο κόσμο αυξημένη διαθεσιμότητα για συμμετοχή σε πολλές δραστηριότητες και ζωντανές πρωτοβουλίες, με εθελοντικό χαρακτήρα και κοινωνικό προσανατολισμό. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι

μισοί από τους νέους στην Ευρώπη ανήκουν σε εθελοντικές οργανώσεις, ενώ επτά στους δέκα νέους στην Ελλάδα δηλώνουν διατεθειμένοι να συμμετάσχουν ενεργά στη δράση μιας εθελοντικής οργάνωσης.

Είναι αξιοσημείωτο, και ελπιδοφόρο, ότι ένας μεγάλος αριθμός από τέτοιες μη κυβερνητικές οργανώσεις, απλώνονται σε ολόκληρη την Ελλάδα. Πρόκειται για ένα νέο κίνημα, που αφήνει πίσω του τη γραφειοκρατία και τον ξύλινο λόγο των παραδοσιακών σχηματισμών. Πρόκειται για ένα κίνημα με προοδευτικά και ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά, θετικό περιεχόμενο, ποιότητα και άποψη. Θέλουμε να το βοηθήσουμε.

Αυτονομία των νέων

Τρίτο σημείο του Προγράμματός μας. Οι νέοι να έχουν τα εφόδια για να μετέχουν στην κοινωνική ζωή ως αυτόνομες προσωπικότητες.

Από την επιτυχία αυτού του εγχειρήματος, θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό η κοινωνική συνοχή τις προσεχείς δεκαετίες. Η κοινωνία ανάπτυξης και αλληλεγγύης του 21^{ου} αιώνα, δεν θα προκύψει παθητικά από μια απρόσωπη μάζα ανθρώπων. Μπορεί μόνο να οικοδομηθεί από ολοκληρωμένες, ανεξάρτητες και δυναμικές προσωπικότητες, με αυτόνομο και διακριτό ρόλο. Το όραμα μας για μια Ελλάδα σύγχρονη και ισχυρή στον 21^ο αιώνα είναι το όραμα της νέας γενιάς που παίζει ρόλο, που οδηγεί τις εξελίξεις.

Το Πρόγραμμα Δράσης για τη Νέα Γενιά: Τι καινούργιο;

Ένα ερώτημα που συχνά αντιμετωπίζουμε σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής δράσης, είναι τι καινούργιο έχουμε να πούμε.

Τι νέο λοιπόν προτείνει η κυβέρνηση στην πολιτική για τη νεολαία;

Θα αποφύγω τον πειρασμό να αναφερθώ σε επιμέρους ενέργειες και μέτρα. Θα υπογραμμίσω όμως μερικές σημαντικές παραμέτρους:

- Πρώτο, την καθολικότητα του Προγράμματος. Είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται ένα σχέδιο δράσης, που καλύπτει τους περισσότερους τομείς που ενδιαφέρουν τη νεολαία.
- Δεύτερο, ότι το Πρόγραμμα έχει συγκεκριμένους, σαφείς και μετρήσιμους στόχους: 13 τομείς προτεραιότητας, 65 ενέργειες και 160 εξειδικευμένα μέτρα, συγκροτούν μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη νέα γενιά. Το Πρόγραμμα αυτό με κόστος 425 δις -χωρίς να περιλαμβάνει τα κονδύλια της Παιδείας- απευθύνεται σε ένα 1 εκατ. 150 χιλιάδες νέους.
- Τρίτο, ότι το Πρόγραμμα έχει συγκεκριμένη άποψη για το πώς θα βοηθήσουμε τη δραστηριοποίηση της νέας γενιάς για τη νέα γενιά.
 - Είναι η συνειδητή ενθάρρυνση του εθελοντισμού, που επανέρχεται ως μια μορφή πολιτικής και κοινωνικής συμμετοχής, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζεται και ως μέθοδος ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού κοινωνικού κράτους. Το

πρότυπο του ενεργού και αλληλέγγυου πολίτη, αντιπαράτίθεται στην κουλτούρα του καταναλωτικού κομφορμισμού.

- Είναι η συνειδητή υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών. Η αρχή της επικουρικότητας, αυτοπεριορίζει το κράτος και προτείνει την ανάπτυξη μιας συμπληρωματικής σχέσης με τις οργανώσεις των νέων.

Πέρα από αυτά, για πρώτη φορά καταγράφονται ως προτεραιότητες που απασχολούν εκτεταμένα την κυβερνητική πολιτική, θέματα όπως:

- Ο ελεύθερος χρόνος, ως παράγοντας προσωπικής ολοκλήρωσης και διαμόρφωσης της προσωπικότητας των νέων.
- Η επιχειρηματικότητα των νέων και η αυτοαπασχόληση, ως εναλλακτικές μορφές απασχόλησης.
- Η πληροφόρηση των νέων ως δικαίωμα, με τη συστηματική ανάπτυξη του δημόσιου συστήματος πληροφόρησης των νέων.
- Η συμμετοχή των νέων σε διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο, με συγκεκριμένους σύγχρονους, ευέλικτους και αντιγραφειοκρατικούς θεσμούς (δίκτυα, τοπικά συμβούλια κλπ.).

Η εφαρμογή του Προγράμματος

Τα σχέδια όμως, χάνουν την αξία τους όταν μένουν στα χαρτιά. Εμείς επιδιώκουμε χειροπιαστό έργο με πράξεις.

Για κάθε ένα από τα 160 συγκεκριμένα μέτρα που περιλαμβάνει το πρόγραμμα, γίνεται μια λεπτομερής επεξεργασία για την υλοποίησή του. Πολλά από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα ήδη εφαρμόζονται. Κάθε μήνα, έχουμε την έναρξη της εφαρμογής συγκεκριμένων και ορατών μέτρων για τη νέα γενιά με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Επιτρέψτε μου να προτρέξω λίγο, δίνοντας δείγματα γραφής:

- Πρώτο: Το 1999, θα είναι το έτος της επιχειρηματικότητας των νέων. Λαμβάνοντας υπ' όψη τις τάσεις απασχόλησης στη χώρα, βλέπουμε ότι τα προσεχή χρόνια ένας στους τρεις νέους θα είναι αυτοαπασχολούμενος. Σ' αυτούς τους νέους απευθυνόμαστε με συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης και χρηματοδότησης.
- Δεύτερο: Το Δημόσιο Σύστημα Πληροφόρησης των Νέων αναπτύσσεται τη διετία 1999-2000, με στόχο την λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης πληροφοριών που φτάνει σε όλη την Ελλάδα. Ήδη, η αρχή έγινε με 14 κέντρα πληροφόρησης νέων σε όλη την Ελλάδα.

- Τρίτο: Τις προσεχείς ημέρες, η κυβέρνηση ανακοινώνει ένα σύνολο μέτρων για τον ελεύθερο χρόνο, τη νεανική δημιουργία και τον πολιτισμό, που αφορά χιλιάδες νέους σε ολόκληρη τη χώρα. Πρόκειται για ένα σύνθετο πρόγραμμα έκφρασης και δημιουργίας.

Φίλες και φίλοι,

Τελειώνοντας αυτή την παρέμβαση, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι έχουμε αίσθηση του χρέους της πολιτείας απέναντι στη νέα γενιά. Οφείλουμε να δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες στους νέους, ν' ανοίξουμε νέους δρόμους ζωής.

Οι νέοι από τη δική τους πλευρά συμβάλλουν όσο καλύτερα μπορούν στην πρόοδο της χώρας με το λόγο και τον αντίλογο τους, τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους. Η ελευθερία τους είναι προϋπόθεση να είμαστε όλοι πιο ελεύθεροι.

Το Πρόγραμμα της κυβέρνησης, «Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ», είναι πάνω απ' όλα ένα σχέδιο άμεσης δράσης, που επιδιώκει την καθολική κινητοποίηση των δυνάμεων της πολιτείας και της κοινωνίας, με στόχο μια νέα γενιά που είναι υπερήφανη για τη χώρα μας και δημιουργεί για τον τόπο μας.

Για τη νέα γενιά της σύγχρονης και ισχυρής Ελλάδας.